

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

**БАСНОПИСЕЦ И.А. КРЫЛОВ.
МОРАЛЬ И ДИДАКТИКА.****МЕЛЬНИК Т.Н.**

кандидат филологических наук,
доцент кафедры германской и славянской
филологии Винницкого государственного
университета им. М. Коцюбинского

КИСЕЛЁВ Д.Л.

кандидат педагогических наук,
доцент кафедры зарубежной литературы и
риторики КЗВО «Винницкий гуманитарно-
педагогический колледж»

Рядом с романтизмом в XIX веке продолжило жить и развиваться просветительское направление в русской литературе, представленное баснями И. Крылова. Автора интересовали не столько личные переживания человека, сколько те социально-общественные условия, которые вызывали эти переживания. В этом писатель оставался верным заветам Просвещения.

О значительной и уникальной роли И.А. Крылова в русской литературе говорили и писали еще его современники (К. Батюшков, А. Бестужев-Марлинский, П. Вяземский, В. Жуковский, А. Пушкин и др.).

Несмотря на то, что Крылов внес существенный вклад в разные литературные сферы, например, в драматическое искусство, чаще всего исследователи, говоря о творчестве «великого русского писателя Крылова», имеют ввиду его басни. Исследователи единодушны в признании заслуг Крылова не только в деле создания «истинно русской басни», но и в том, что с его басен начинается формирование и господство в русской литературе мощного литературного направления: реализма. Библиография работ о баснях Крылова на сегодняшний день насчитывает сотни монографий и статей.

К сатирической журнальной деятельности Крылов был подготовлен всем своим предшествовавшим развитием. В юности он много раз сталкивался с фактами социальной несправедливости и научился ее ненавидеть. Хорошо зная бюрократический аппарат монархии, он видел в нем огромное зло для страны и не мог с ним не мириться. Здоровое национальное чувство делало его особо восприимчивым к распространенному увлечению иностранным воспитанием, иностранным модам. Бунтарский дух толкал его на открытые сатирические выступления против знати и вельмож. С юношеской страстью двадцатилетний Крылов принялся за издание своего первого журнала «Почта духов» (1789).

По своему типу «Почта духов» - не журнал в общепринятом смысле этого слова. Издание представляет собой сборник очерков, объединённых формой переписки волшебника Маликульмулька с несколькими сильфами, гномами, ондинами, обитающими среди людей и наблюдающими за их жизнью. Фантастический колорит рельефно выделял многочисленные недостатки общественного уклада и быта, замеченные внимательными корреспондентами Маликульмулька и описанные порой в четких реалистичных тонах. «Почта духов» опирается на лучшие традиции сатирической журналистики и развивает их, переходя к большим художественным обобщениям.

В конце 1791 г. Крылов вместе со своими единомышленниками основал свою типографию, в которой с 1792 г. стал выходить новый журнал «Зритель». Друзья Крылова были актерами и поэтому в журнале печаталось много театральных сценариев. Крылов был исполнен сочувствия к «маленьким людям», к их бесправному положению. «Почта духов»

был журналом только по названию – это сборник сатирических очерков, разделенные на месячные порции. В «Зрителе» есть уже рассказы, стихи, статьи, рецензии. И здесь уже талант Крылова развертывается с полной силой.

Иван Крылов творчески утвердился в области комедийной драматургии, его первые басни создавались попутно с драматургическим опытом. В 1809г. вышел первый сборник басен. Крылов сосредотачивается на басне, как на основном для него ы в известном смысле универсальном жанре.

Когда Крылов остановился окончательно на басне, оставив драматургию и поступив на государственную службу в Монетный двор, где прослужил два года, и затем – в 1812г. – в Публичную библиотеку, где прослужил 29 лет, он занял, наученный горьким опытом предшествовавших неудач на пути сатирика, более скромную внешне и менее вызывающую литературную позицию. Это была позиция как-бы стороннего и бесстрастного наблюдателя жизни.

К басне Крылов пришел в зрелые годы, пройдя сложный путь творческих исканий в русле просветительской идеологии XVIII века пережив глубокий кризис ее на рубеже веков.

Басня – жанр дидактической литературы, получивший расцвет в классицизме и просветительстве. В басне два начала – художественное (рассказ) и логическое (мораль). Без них басня как жанр не существует: уничтожение одного или другого ведет к гибели жанра. Но соотношение между художественным и логическим, между рассказом и моральным выводом может быть различным. В истории басни баснописцы и исследователи басни выдвигали на первый план то рассказ, то мораль.

Крылов застал басню в тот период, когда в ней закончился спор о путях дальнейшего развития между классицистами и сентименталистами. Крылов был явным сторонником «поэтической» басни: «Дуб и Трость», «Старик и трое молодых», «Разборчивая невеста», идущей от Федра и Лафонтена, а не «прозаической», восходящей к Эзопу и Лессингу. Сам жанр басни Крылов мыслил не как оживляющий дидактический пример в устном повествовании, либо в виде драматической сценки, т.е. поставил перед собой в первую очередь художественные цели, а на основе их приходил к моральному выводу. Однако это касалось прежде всего жанра, а не стиля басни.

Для правильного понимания крыловских басен существенно также, что баснописец не отказывался от нравоучительности и не сводил басню к сатире. Басня Крылова может быть ы комической, и вполне серьезной.

Басни Крылова невозможно разделить по темам на философские, социальные, нравственные, бытовые. Проблематика басен Крылова и само понимание им жанра непосредственно связано с событиями рубежа XVIII – XIX вв. Будучи просветителем, баснописец после французской революции многое пересмотрел в своих взглядах. Еще в прошлом столетии он критически отнесся к идее просвещенного государя. Теперь его скептицизм настиг само государство Разума, о котором писали просветители. Создание такого государства не состоялось, вместо него совершилась революция, которая принесла неисчислимые жертвы. Какова роль просвещения, науки, всякого книжного знания в обществе, в истории?

Парадоксально, что мудрец-философ ответил на эти вопросы не в жанре

«высоком» - эпической поэмы, трагедии или философской оды, а в жанре «низком». Тем самым он вложил в басню несвойственное ей философски-возвышенное и нравственно-значительное содержание.

Эта философски-социальная и нравственная проблематика свойственна Крылову баснописцу с первых басен. Она открылась басней «Лягушка, просвещение Царя» (1809).

Говоря о следующей басне «Водолазы», важно обметить, что это была «басня в басне». Она вызвала неоднозначные споры среди критиков. Истинная мудрость, по Крылову, открывается не дерзкому разуму, а художественному мышлению, с большей полнотой отражающему живую жизнь. Крылов не отрицает пользу наук и важность разума, но устанавливает для них пределы, нарушая которые обожествившем себя разум сеет разрушения и смерть. Эта басня представляет собой не афористически краткий и энергичный вывод, а пространный рассказ, в котором дается разрешение философского спора – нужны или не нужны науки, нужны или не нужны ученые в государстве.

В басне утверждается, что само просвещение – благо, и тот, кто не ищет истины, обедняет себя и обрекает на невежество и духовную нищету. Другая крайность – дерзкие умы, которые противопоставляют свою гордыню реальному положению вещей и действуют по личному произволу. Иначе говоря, своеволие человеческой мысли искажает понятие о просвещении, науки и оборачивается «безумием», губительным для самого гордеца и для дурных людей. Басня направлена против «дерзких умов», ввергающих человечество в пучину насилия, бедствий и зла. Крылов снял просвещение с пьедестала, на который его поставили

блестящие мыслители 18 ст. и установил над ними контроль повседневной жизни, позволивший защитить полезную науку от бесполезных умствований.

Она спрятана между двумя «крайностями» - «ленью» и «безумством». Один из братьев не напрягает усилий, другой дерзко бросает вызов стихии, превышающей его личные способности. Следовательно, для Крылова могущество людей в мире не безгранично. Человек должен соразмерять свои силы, если хочет благосклонности природы и желает без ущерба пользоваться ее дарами. Также обстоит дело и с социальным порядком. Покорно доверяться течению жизни означает духовную смерть, а в гордыне ломать по своей воле установившиеся отношения равносильно неминуемой смерти. Но в таком случае во всей остроте вставал вопрос: что делать со злом? Сидеть ли сложа руки и спокойно созерцать, как несправедливый строй творит новые и новые беззакония, или противодействовать им? Крылов не может принять сопряженное с режимом и неотделимое от него зло и надеется на постепенное его изживание, обнажая порок и преследуя его смехом.

В еще большей мере ценность науки подчеркнута в басне «Свинья под дубом», где невежда Свинья подрывала корни Дуба, чтобы свалить его и достать желуди. Итак, у Крылова отчетливо просматривается антитеза истинного просвещения, с одной стороны, и невежества, а также ложного просвещения – с другой.

Персонажи крыловских басен живут в жестоком реальном мире, где царят угнетение, взятки, кумовство, эгоистические страсти, ложные интересы, преувеличение. Хвастливое мнение о себе, чванство, спесь, лицемерие и глупость. Классицизм рассматривал народ необразованной,

В І Д О М І І М Е Н А

слепої, темної масою, подлежащої просвітленню і наставленню. Сентименталисти сочувствовали народу, направив на него свои сострадательные эмоции. Романтики ценили в народе стихийную силу, обладающую громадными внутренними задатками, но порабощенную и спящую. Крылов же дал «голос» народу. У него народ заговорил о себе. И речь его

оказалась полной трезвого смысла без идеализации, сентиментальности и восторженности. Баснописец не подстраивался по речь разных сословий – они мыслили на своем языке и выражали свои мысли своим языком.

Стаття надійшла до редакції

18 лютого 2021

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ З ОСНОВ ЗДОРОВ'Я В 4 КЛАСІ

УДК 373.3.016:613] : 004

Богдана ДЗЮБЕНКО

студентка педагогічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: Книжник О.В

Анотація. У статті описано особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні учнів початкової школи на уроках з «Основ здоров'я», наведено приклади застосування у навчальному процесі.

Ключові слова. Початкова школа, інформаційно-комунікаційні технології, засоби навчання, ТЗН, екранні посібники.

До школи приходить нове покоління дітей, які живуть в інформаційному, динамічному, емоційно напруженому середовищі. Інформаційні технології стають потужним багатofункціональним засобом навчання, це привчає учня жити в інформаційному середовищі, сприяє залученню школярів до інформаційної культури. Інформаційні технології (далі ІТ) - це не мета, а засіб навчання. Комп'ютеризація повинна стосуватися лише тієї частини освітнього процесу, де вона справді необхідна. Особливо на сучасному етапі, коли дистанційне навчання стає актуальним.

Об'єктом методики використання ІТ в освітньому процесі початкової школи є

процес навчання молодших школярів в умовах сучасних загальноосвітніх закладів.

Предметом методики використання ІТ є педагогічні, санітарно-гігієнічні та технічні умови, за яких застосування ІТ підвищує ефективність навчання [3].

На шляху розв'язання окресленої проблеми вже багато зроблено, зокрема накопичено достатній досвід для використання засобів навчання на уроках основ здоров'я (І. Бех, Т. Воронцова, М. Гриньова, В. Пономаренко, О. Севериновська, С. Страшко та ін.); актуальні питання професійнопедагогічної підготовки (Н. Волкова, І. Глазкова, В. Гриньова, О. Гура, О. Дубасенюк, К. Дурай-Новакова, І. Шапошнікова та ін.). Велику увагу